

Nr 106.

Av herr **Öhman m. fl.**, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning i statsverkspropositionen om anslag till militärväsendet m. m.

I årets statsverksproposition begäres under fjärde huvudtiteln ett anslag på 122,097,800 kronor till militärväsendets upprätthållande.

I statsverkspropositionen räknar finansministern i sin budgetplan med, att inkomst- och förmögenhetsskatten skall inbringa sammanlagt 124 miljoner kronor. Enligt denna inkomstberäkning, som ingalunda torde vara för högt beräknad, skulle således praktiskt taget samtliga direkta skatteintäkter komma att tagas i anspråk för militära ändamål. Detta under en situation, när tiotusental arbetare på grund av en oförnuftig produktionsordning gjorts arbetslösa och saknar det nödvändigaste för dagen till livsuppehälle och utan att statsmakterna vidtaga några åtgärder för att bispringa dem i deras svåra belägenhet.

Arbetarklassens krav på en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring har av regeringen skjutits på sidan under motivering, att statens finanser icke göra det möjligt att lösa densamma under nuvarande svåra statsfinansiella läge. Men samma regering finner det i sin ordning, att samtliga ordinarie direkta skatteintäkter skola användas för militärväsendets vidmakthållande, vars förnämsta och främsta uppgift är att utgöra ett väpnat skydd för den bestående kapitalistiska ordningen.

Arbetarklassen betraktar och måste betrakta den borgerliga militarismen som sin fiende. Det har alltid varit så och kommer att bli så. Den »allmänna» rösträtten och »demokratien» har icke ändrat något i detta förhållande. Så länge den kapitalistiska samhällsordningen existerar, så länge kommer statens våldsmedel att skickas mot de arbetande klasserna. Och militärväsendet är det viktigaste av den kapitalistiska statens våldsmedel. Nu signalerar regeringen förslag om utbyggande av polismakten för att hålla i beredskap mot arbetarklassen — i en rad länder är statspolis redan genomförd, under det i Sverige t. v. endast ett steg tagits på denna väg med den socialdemokratiska polislagen av 1925 — för att icke behöva så öppet utmana massorna med militärens användande i de inre striderna. Alldeles visst kommer dock *slutligen* militären att kommenderas till försvar för den kapitalistiska samhällsordningen. I *princip* har ju f. ö. också åtminstone vissa av de socialdemokratiska ledarna gett sin öppna anslutning härtill. Vad var det annat då hr Per Albin Hansson i debatten om Ådalshändelserna

deklarerade att »ordningen skall upprätthållas». Saken förändras icke av hans tillägg, att endast polisen skall användas till detta värv. Om polisen icke räcker då? Om massornas missnöje blir så starkt, att den speciellt upprättade polisen blir otillräcklig eller om polisen skulle vägra att gå emot arbetarna? Det senare kan åtminstone teoretiskt förutsättas. I en sådan situation återstår inget annat än att kommendera fram militären, och det *har skett, sker och kommer att ske*.

Före Ädalshändelserna kunde möjligen de socialdemokratiska ledarna söka övertyga arbetarna om att demokratin skulle förhindra militärens användande mot arbetarklassen, *efter* dessa torde saken vara en smula svårare. Vilket naturligtvis inte hindrar att en del kommer att försöka det.

De deklarationer, som vid årets remissdebatt avgåvos av högerns talesmän, ge klart besked om, att vederbörande äro beredda att även i fortsättningen använda de militära maktmedlen mot arbetarklassen i det ögonblick de opponera mot utsvältningen. Och för vidmakthållande av ett slikt system begär man arbetarklassens medverkan! Det går sannerligen väl långt. Mitt i en spänd situation, där kapitalismen själv darrar och allting tecknar sig till oöverskådliga sociala och ekonomiska kriser; mitt i en tid, där man försöker att pressa ned arbetarklassens reallön och förbereder hårdhanta indragningar på det som är av vikt för allmän social välfärd och trivsel; mitt under kall och hårdnackad vägran att skapa en annan arbetslöshetspolitik och införa arbetslöshetsförsäkring — mitt under sådant förhållande anser regeringen och de stora riksdagspartierna, att varje öre, som den svenska inkomst- och förmögenhetsskatten ger, skall användas till militära ändamål, skattemedel, som i största utsträckning plockas från arbetarna och de mindre jordbrukarna med tillhjälp av lagen om införsel i lön och exekutiva åtgärder. Det är sannerligen inte en dag för tidigt, att åtgärder vidtagas för att resa en spärr mot denna politik.

Lägger vi tillsammans militärutgifterna fr. o. m. 1914 t. o. m. 1931—32, så kommer vi upp till den nätta summan av tre miljarder etthundrasextiosju miljoner sexhundrasextionio tusen kronor (3,167,669,000). Däremot stannar statens utgifter till arbetslöshetens bekämpande vid den blygsamma summan av 195,366,000 kr., till fattig- och barnavård vid 27,098,000 kr. — samtidigt som antalet av dem som nödgas ta fattigvård stegrats från 252,000 1914 till 342,000 1928, det senaste år för vilket statistik i detta avseende föreligger, och till folkpensioneringen vid 442,293,000 kr. Tillsammans gör detta endast 664,784,000 kr. Lägger vi till också under lantbrukets huvudtitel redovisade utgifter komma vi ändå icke upp till mer än 1,543,882,000 kr. De militära utgifterna ha således endast under dessa nitton år slukat *mer än dubbelt så mycket av statens utgifter som samtliga anförda sociala utgifterna tillsammans*.

Det är icke att förvåna sig över, att industriens och jordens arbetare allt kraftigare börja att reagera mot denna vanvettiga politik och kräva, att de

miljoner, som nu vräkas bort på militärväsendet, skola användas för sociala ändamål. Sålunda beslöt Stockholms grovarbetarfackförening vid möte söndagen den 17 januari att antaga följande uttalande:

»Arbetarklassen har inget behov av militarismen. De 130 miljoner som årligen slukas av borgarklassens försvar anse vi i fortsättningen måste användas för effektiv hjälp åt de ofrivilligt arbetslösa.

Vi uppfordra därför alla representanter i riksdagen vilka valts av arbetare att de rösta mot alla militäranslag och kräva effektiv hjälp åt de arbetslösa.»

Liknande uttalande ha antagits av en rad andra fackliga sammanslutningar i landet.

Det arbetande folket kräver allt bestämdare, att förespråkarna för ned- och avrustning i handling skall visa sin vilja till kamp mot militarismen. Vad är det som hindrar freds- och avrustningsfrasernas riddare att visa sin fredsvilja i handling? Vartill behövs »försvaret»? Vilken utländsk fiende hotar Sveriges självständighet och den kultur, som »av statsfinansiella skäl» låter hundratusentals människor svälta?

Alla veta, att ingen sådan fiende finns. T. o. m. den »ryske arvfienden» har blivit obrukbar som agitationsmoment och föres till torgs endast av några sinnessvaga högerredaktioner. Vad skulle Ryssland, världens på naturliga tillgångar rikaste land, kunna ha för bruk för Sverige?

Återstår »den inre fienden». Den är till syvende og sidst den enda *verkliga* motiveringen för att man på *något* håll inom landet kan vara intresserad av att Sverige skall behålla sina rustningar. Även om man inte törs säga det öppet. Men vad man inte säger öppet kan sägas i handling, och det blir inte mindre tydligt för det. Under denna riksdag böra alla riksdagens ledamöter ges tillfälle att tillkännagiva på vilken sida de stå. Och den, som lägger sin röst för fortsatta anslag till militarismen, har därmed visat, att han står på den svenska kapitalismens sida mot dess »inre fiende», Sveriges arbetare och jordbrukare, och han har därtill visat, att han är en bedragare, när han talar om vilja att åstadkomma »största möjliga nedskrivning av rustningarna.»

Kommunistiska gruppen har varje riksdag sedan 1922 yrkat avslag på anslagen till militärväsendet. Ingenting har inträffat, som motiverar en ändrad ståndpunkt. Läget i världen visar stegrade militärbudgeter, och i flera länder ha på olika områden genomförts ökade rustningar. Militärväsendet användes allestädes allt öppnare till försvar för det bankruttrade kapitalistiska systemet, till skydd för ett fåtals utsugning av de arbetande massorna i stad och på land. Med hjälp av militarismen hållas kolonialfolken i förtryck och förhindras att stora områden läggas under ekonomisk kultur och därmed nyttiggöras för folkens internationella samarbete.

De militära rustningarna, både en produkt av och ett försvar för den kapitalistiska ordningen, leda till nya krig. Läget i stora delar av världen ger nog exempel därpå. Kravet på att de militära rustningarna skola stoppas är således ur alla synpunkter — även ekonomiska — berättigat.

Den oerhörda arbetslösheten och därav följande nöd i många tusen hem runt om i landet fordrar *kraftiga åtgärder* från statsmakternas sida. Militärbudgeten visar var medel härför skall tagas. Det är under nuvarande förhållanden enligt vårt förmenande i mångdubbel mening brottsligt och ett ekonomiskt vanvett att vräka långt över 100 miljoner kronor om året till militära ändamål — samtidigt som hundratusentals människor befinna sig på eller under svältgränsen därför att de icke kan få arbete.

Genom att avslå framställningen om anslag till militärväsendet (detsamma blir fallet ehuru i mindre omfattning för den händelse riksdagen endast beslutar bifalla vårt förslag, varom särskilda motioner väckas, angående inställande av årets och nästkommande års militära övningar) skulle åtskilliga miljoner omedelbart sparas för att kunna användas till hjälpåtgärder för landets arbetslösa.

Med stöd av vad sålunda anförts, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte besluta,

1) att avslå under fjärde huvudtiteln äskade anslag till militärväsendet, kronor 122,097,800.

2) att överskottet av de medel, som i budgetplanen beräknats för fjärde huvudtiteln, varom årets riksdag har att besluta, sedan avlöningar till försvarsverkens arbetare avräknats, måtte disponeras till hjälpåtgärder för de arbetslösa enligt grunder, som av riksdagen må beslutas.

Stockholm den 21 januari 1932.

Oscar Öhman.

K. Kilbom.

Edoff Andersson.

Nils Flyg.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

Verner Karlsson.

J. P. Dahlén.
